Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2014-2019

Έγγραφο συνόδου

B8-0341/2017

15.5.2017

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνεχεία δήλωσης της Αντιπροέδρου της Επιτροπής / Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας

σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 2 του Κανονισμού

σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τη Συρία
(2017/2654(RSP))

Barbara Lochbihler, Bodil Valero, Ernest Urtasun, Florent Marcellesi, Jordi Solé, Tamás Meszerics, Claude Turmes
εξ ονόματος της Ομάδας Verts/ALE

B8-0341/2017

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τη Συρία
(2017/2654(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τη Συρία,

– έχοντας υπόψη τις συμβάσεις του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, στις οποίες η Συρία είναι συμβαλλόμενο κράτος,

– έχοντας υπόψη τις Συμβάσεις της Γενεύης, του 1949, και τα πρόσθετα πρωτόκολλά τους,

– έχοντας υπόψη το ανακοινωθέν της Γενεύης, του 2012,

– έχοντας υπόψη τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τη Συρία,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη Συρία, περιλαμβανομένων εκείνων της 3ης Απριλίου 2017, με τα οποία εγκρίθηκε η στρατηγική της ΕΕ για τη Συρία, που περιλαμβάνει την κοινή ανακοίνωση της Αντιπροέδρου της Επιτροπής/Υπατης Εκπροσώπου (ΑΕ/ΥΕ) της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας και της Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2017, με τίτλο «Στοιχεία για μια στρατηγική της ΕΕ για τη Συρία»,

– έχοντας υπόψη τις δηλώσεις της Αντιπροέδρου της Επιτροπής / Ύπατης Εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας σχετικά με τη Συρία,

– έχοντας υπόψη τη δήλωση των συμπροέδρων της Διάσκεψης των Βρυξελλών με θέμα «Στηρίζοντας το μέλλον της Συρίας και της ευρύτερης περιοχής», που διεξήχθη στις 4 και 5 Απριλίου 2017,

– έχοντας υπόψη τις εκθέσεις της Ανεξάρτητης Διεθνούς Εξεταστικής Επιτροπής για τη Συρία, που συγκροτήθηκε από το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών (ΣΑΔΗΕ), καθώς και τα ψηφίσματα που εξέδωσε το ΣΑΔΗΕ σχετικά με την Αραβική Δημοκρατία της Συρίας,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 123 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πόλεμος στη Συρία έχει εξελιχθεί σε μια από τις χειρότερες ανθρωπιστικές κρίσεις που έχει αντιμετωπίσει ο κόσμος μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και εξακολουθεί να έχει καταστροφικές συνέπειες για το λαό της Συρίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή η σύγκρουση, που υποστηρίζεται και επιδεινώνεται από εξωτερικούς παράγοντες, έχει διαρκώς πιο αποσταθεροποιητικό αντίκτυπο στην ευρύτερη περιοχή·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι πάνω από 400 000 άνθρωποι, κυρίως άμαχοι, έχουν χάσει τη ζωή τους από την έναρξη της σύγκρουσης στη Συρία το 2011· λαμβάνοντας υπόψη ότι 13,5 εκατομμύρια άνθρωποι, δηλαδή σχεδόν τα τρία τέταρτα του εναπομένοντος πληθυσμού, έχουν απόλυτη ανάγκη ανθρωπιστικής βοήθειας, και ότι μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται πάνω από 6 εκατομμύρια εκτοπισμένων και περισσότερα από 5 εκατομμύρια εγκλωβισμένων σε πολιορκημένες και δυσπρόσιτες περιοχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι πάνω από 5 εκατομμύρια Σύροι αναγκάστηκαν να αναζητήσουν καταφύγιο στο εξωτερικό·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, τα αντιμαχόμενα μέρη είναι υποχρεωμένα να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία των αμάχων και των μη στρατιωτικών υποδομών· λαμβάνοντας υπόψη ότι στη Συρία έχουν διαπραχθεί εκτεταμένες και επανειλημμένες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου από όλες τις πλευρές και ιδίως από το συριακό καθεστώς και τους συμμάχους του· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξεταστική επιτροπή του ΟΗΕ, ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ και ο Ύπατος Αρμοστής του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα έχουν δηλώσει ότι στη Συρία έχουν διαπραχθεί εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και εγκλήματα πολέμου·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις παραβιάσεις που έχουν διαπραχθεί κατά τη διάρκεια της σύγκρουσης στη Συρία περιλαμβάνονται εξωδικαστικές εκτελέσεις, βασανιστήρια και κακομεταχείριση, βίαιες εξαφανίσεις, μαζικές και αυθαίρετες συλλήψεις, στοχευμένες και αδιάκριτες επιθέσεις εναντίον αμάχων, συλλογικές τιμωρίες, επιθέσεις κατά ιατρικού προσωπικού και στέρηση τροφής και νερού· λαμβάνοντας υπόψη ότι το καθεστώς Άσαντ φέρεται να είναι υπεύθυνο για απαγχονισμούς, βασανισμούς και εξωδικαστικές εκτελέσεις σε μαζική κλίμακα στις φυλακές του· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εγκλήματα αυτά παραμένουν μέχρι στιγμής ατιμώρητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση της λιμοκτονίας των αμάχων μέσω της πολιορκίας κατοικημένων περιοχών ως πολεμικής τακτικής, που εφαρμόζεται από το καθεστώς Άσαντ και από ένοπλες ομάδες της αντιπολίτευσης, αποτελεί σαφή παραβίαση του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κίνδυνος περιφερειακής κλιμάκωσης παραμένει υψηλός, με τη συνεχή ανάμειξη από μια σειρά περιφερειακών παραγόντων, περιλαμβανομένης της Τουρκίας, που πρόσφατα ξεκίνησε μια νέα σειρά αεροπορικών επιθέσεων εναντίον κούρδων μαχητών·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με πληροφορίες, οι δυνάμεις του Άσαντ χρησιμοποίησαν χημικές ουσίες για να βλάψουν και να σκοτώσουν αμάχους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πιο πρόσφατη περίπτωση χρήσης όπλων μαζικής καταστροφής κατά αμάχων καταγράφηκε στις 4 Απριλίου 2017 στο Καν Σεϊκούν, στην επαρχία Ιντλίμπ, όπου τουλάχιστον 70 άμαχοι, μεταξύ των οποίων πολλά παιδιά, έχασαν τη ζωή τους και εκατοντάδες τραυματίστηκαν· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 12 Απριλίου 2017, η Ρωσία άσκησε βέτο σε απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ που θα καταδίκαζε την καταγγελλόμενη χρήση απαγορευμένων χημικών όπλων στη Συρία και θα καλούσε την κυβέρνηση της Συρίας να συνεργαστεί σε έρευνα σχετικά με το περιστατικό·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δικαιοσύνη, το κράτος δικαίου και η καταπολέμηση της ατιμωρησίας αποτελούν ουσιώδη στοιχεία για την υποστήριξη της ειρήνης και των

προσπαθειών επίλυσης των συγκρούσεων·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 4 Μαΐου 2017, επιτεύχθηκε μια συμφωνία μεταξύ της Ρωσίας, του Ιράν και της Τουρκίας στην Αστάνα (Καζακστάν) για τη δημιουργία τεσσάρων ζωνών αποκλιμάκωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τρεις χώρες που υπέγραψαν τη συμφωνία θα λειτουργούν ως εγγυητές της εξάμηνης ανανεώσιμης εκεχειρίας, μεταξύ άλλων με ένοπλους ελεγκτές επί τόπου· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εν λόγω συμφωνία προβλέπει την παύση όλων των πτήσεων από το καθεστώς Άσαντ πάνω από τις ζώνες αυτές και ανεμπόδιστη πρόσβαση της ανθρωπιστικής βοήθειας σε ζώνες που ελέγχονται από τους αντάρτες· λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας νέος γύρος συνομιλιών υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, ξεκινά αυτή την εβδομάδα στη Γενεύη και ένας άλλος γύρος συνομιλιών υπό την αιγίδα της Ρωσίας έχει προγραμματισθεί για τα μέσα Ιουλίου στο Καζακστάν·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 3 Απριλίου 2017, το Συμβούλιο ενέκρινε μια στρατηγική της ΕΕ για τη Συρία, που περιλαμβάνει την κοινή ανακοίνωση της ΑΕ/ΥΕ και της Επιτροπής με τίτλο «Στοιχεία για μια στρατηγική της ΕΕ για τη Συρία» και σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εν λόγω στρατηγική επισημαίνει έξι βασικά πεδία εστίασης, και συγκεκριμένα: τη λήξη του πολέμου μέσω μιας γνήσιας μεταπολίτευσης· την προώθηση μιας μεταπολίτευσης ουσιαστικής και χωρίς αποκλεισμούς· την αντιμετώπιση των ανθρωπιστικών αναγκών των πλέον ευάλωτων Σύρων· την προώθηση της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· την προαγωγή της λογοδοσίας για εγκλήματα πολέμου· και τη στήριξη της ανθεκτικότητας του πληθυσμού και της κοινωνίας της Συρίας·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 5 Απριλίου 2017, η ΕΕ συμπροέδευσε σε διάσκεψη με θέμα «Στηρίζοντας το μέλλον της Συρίας και της ευρύτερης περιοχής», η οποία συγκέντρωσε εκπροσώπους περισσότερων από 70 χωρών, καθώς και διεθνών οργανισμών και της διεθνούς και της συριακής κοινωνίας των πολιτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διάσκεψη αυτή συμφώνησε σε μια συνολική προσέγγιση στην κρίση της Συρίας·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος χορηγός ανθρωπιστικής βοήθειας στη Συρία και τις γειτονικές της χώρες, έχοντας χορηγήσει περισσότερα από 9 δισεκατομμύρια ευρώ από την έναρξη της κρίσης·

1. εκφράζει τη λύπη του για την απουσία προόδου προς μια πολιτική λύση στη συριακή σύγκρουση, μετά από έξι χρόνια φρικτής βίας και ανθρώπινων δοκιμασιών· υπενθυμίζει ότι δεν μπορεί να υπάρξει βιώσιμη στρατιωτική λύση στη σύγκρουση και ζητεί την άμεση κατάπαυση των εχθροπραξιών, την άρση όλων των πολιορκιών, με την πλήρη και ανεμπόδιστη πρόσβαση της ανθρωπιστικής βοήθειας και την προστασία των εργαζομένων στην ανθρωπιστική βοήθεια από όλα τα μέρη·

2. σημειώνει με ανακούφιση τη μετρήσιμη χαλάρωση των μαχών σε μεγάλα τμήματα της χώρας, μετά την παύση των εχθροπραξιών με τη διαμεσολάβηση της Ρωσίας και της Τουρκίας, τον Δεκέμβριο του 2016· επιδοκιμάζει με συγκρατημένη αισιοδοξία την πρόσφατη συμφωνία στην Αστάνα για τη δημιουργία ζωνών αποκλιμάκωσης· καλεί τους τρεις εγγυητές της συμφωνίας της Αστάνα να εξασφαλίσουν τον σεβασμό της κατάπαυσης του πυρός· ζητεί να υπάρξει μια βασισμένη στο Κεφάλαιο VII εντολή του ΟΗΕ, που θα θέτει σε κίνηση την ανάπτυξη μιας πολύ ισχυρής αποστολής

κυανόκρανων του ΟΗΕ για την εποπτεία της κατάστασης εντός και πέριξ των ονομαζόμενων ζωνών αποκλιμάκωσης·

3. εκφράζει την ελπίδα ότι οι διπλωματικές πρωτοβουλίες υπό την αιγίδα της Ρωσίας θα μπορέσουν να χρησιμεύσουν για την ενίσχυση των διεθνών προσπαθειών με στόχο την επίτευξη πολιτικής λύσης· επαναλαμβάνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι συνεχίζει να υπερέχει η υπό τον ΟΗΕ διαδικασία της Γενεύης, και στηρίζει τις προσπάθειες του Ειδικού Απεσταλμένου του ΟΗΕ, κ. Staffan de Mistura, για μια γνήσια πολιτική μετάβαση σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 2254 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, την οποία θα πρέπει να διαπραγματευθούν τα αντιμαχόμενα μέρη, με τη στήριξη των βασικών διεθνών και περιφερειακών παραγόντων· τονίζει την σημασία της συμμετοχής όλων των εθνοτικών και θρησκευτικών μειονοτήτων στις συνομιλίες σχετικά με το μέλλον της Συρίας και τη δομή διακυβέρνησης·

4. καταδικάζει, για μία ακόμη φορά και απερίφραστα, τις φρικαλεότητες και τις εκτεταμένες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου που διαπράττουν οι δυνάμεις του καθεστώτος Άσαντ με την υποστήριξη των συμμάχων του, καθώς και κρατικές ένοπλες ομάδες, και ειδικότερα το ISIS/Daesh και η Jabhat Fateh al-Sham·

5. καταδικάζει τη φρικτή επίθεση με χημικά όπλα στο Καν Σεϊκούν στη νότια Ιντλίμπ στις 4 Απριλίου 2017, την πλέον πρόσφατη από πολλές χημικές επιθέσεις που έχουν γίνει κατά τη διάρκεια της σύγκρουσης στη Συρία· εκφράζει την ικανοποίησή του για την έρευνα του Οργανισμού για την Απαγόρευση των Χημικών Όπλων (ΟΑΧΟ), και επιμένει στην ανάγκη να οδηγηθούν οι δράστες στη Δικαιοσύνη·

6. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έγκριση της στρατηγικής της ΕΕ για τη Συρία, η οποία προσφέρει μια σταθερή και ολοκληρωμένη βάση για ενισχυμένη δράση της ΕΕ τόσο στη διάρκεια των συγκρούσεων όσο και μετά το τέλος τους·

7. τονίζει, ωστόσο, ότι η στρατηγική της ΕΕ για τη Συρία δεν πρέπει να αποτρέψει την ΕΕ από την επιδίωξη, βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα, μια πραγματιστική και ευέλικτη προσέγγιση που θα της επιτρέπει να διατηρήσει έναν διπλωματικό ρόλο και επιρροή, ώστε να συμβάλει στη διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος των πολιτικών συνομιλιών·

8. υποστηρίζει πλήρως τις επαφές της ΑΕ/ΥΕ με τοπικούς και περιφερειακούς παράγοντες στη σύγκρουση και τις προσπάθειες για την εξεύρεση κοινής βάσης για την ειρήνη, προκειμένου να ξεκινήσει η συζήτηση σχετικά με το μέλλον της Συρίας·

9. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έμφαση που δίνεται, στη στρατηγική της ΕΕ για τη Συρία, στην υποστήριξη της ανθεκτικότητας του πληθυσμού της Συρίας και της συριακής κοινωνίας· καλεί την ΑΕ/ΥΕ και τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την ανάπτυξη των ικανοτήτων των ανθρώπων και της κοινωνίας των πολιτών της Συρίας, μεταξύ άλλων σε συνεργασία με τους φορείς που προωθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα (συμπεριλαμβανομένων της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων των μειονοτήτων), τη δημοκρατία και τη χειραφέτηση, και μέσω αυτών των φορέων, εφόσον είναι δυνατόν, τόσο στα απελευθερωμένα εδάφη της Συρίας όσο και μεταξύ των Σύρων προσφύγων που ζουν στην εξορία είτε στην γύρω περιοχή είτε στην Ευρώπη· τονίζει ότι αυτή η ανάπτυξη ικανοτήτων αναμένεται να αποτελέσει

στήριγμα για τους Σύρους κατά την διαχείριση της μετάβασης (σε τομείς όπως η ρύθμιση των μέσων ενημέρωσης, η αποκέντρωση, η διοίκηση των δήμων και η εκπόνηση συντάγματος), συνεκτιμώντας δεόντως τις ανάγκες και τον ρόλο των γυναικών·

10. εκφράζει ικανοποίηση για τα συμπεράσματα της Διάσκεψης των Βρυξελλών με θέμα «Στηρίζοντας το μέλλον της Συρίας και της ευρύτερης περιοχής», που διεξήχθη στις 4 και 5 Απριλίου 2017· τονίζει ότι οι ανθρωπιστικές ανάγκες θα παραμείνουν ζωτικής σημασίας για τα προσεχή χρόνια, και καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να εγγυηθούν τη μακροπρόθεσμη δέσμευσή τους για την κάλυψη των αναγκών ανθρωπιστικής βοήθειας και ανασυγκρότησης της Συρίας·

11. επικροτεί τη δέσμευση της ΕΕ για τη συνέχιση της ανθρωπιστικής βοήθειας προς τις γειτονικές στη Συρία χώρες που φιλοξενούν εκατομμύρια πρόσφυγες· καλεί, ωστόσο, τα κράτη μέλη της ΕΕ να δείξουν πολύ ισχυρότερη δέσμευση στον επιμερισμό των υποχρεώσεων, επιτρέποντας στους πρόσφυγες που εγκαταλείπουν τις εμπόλεμες περιοχές της Συρίας να βρίσκουν προστασία πέρα από τις άμεσα γειτονικές περιοχές, μέσω προγραμμάτων επανεγκατάστασης, πλαισίων ανθρωπιστικής υποδοχής, απλούστευσης της επανένωσης των οικογενειών ή ελαστικότερων ρυθμίσεων για τη χορήγηση ταξιδιωτικών θεωρήσεων·

12. εκφράζει την ικανοποίησή του για την προώθηση της υποχρέωσης λογοδοσίας για εγκλήματα πολέμου, ως καίριο στοιχείο της στρατηγικής της ΕΕ για τη Συρία· επιμένει, ωστόσο, ότι πρέπει να ληφθούν περισσότερα μέτρα στο πεδίο αυτό, μεταξύ άλλων μέσω της έγκρισης μιας κοινής πολιτικής της ΕΕ για συντονισμένη στρατηγική λογοδοσίας για τα εγκλήματα πολέμου που διαπράχθηκαν στη Συρία, και καλεί την ΥΕ/ΑΕ να αναλάβει προδραστικό ρόλο στο θέμα αυτό·

13. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να διερευνήσουν, σε στενό συντονισμό με χώρες που συμμερίζονται τις ίδιες απόψεις, τη δυνατότητα σύστασης ενός δικαστηρίου εγκλημάτων πολέμου στη Συρία, εν αναμονή μιας επιτυχούς παραπομπής στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο· παροτρύνει τα κράτη μέλη να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε οι εικαζόμενοι δράστες να λογοδοτήσουν, κυρίως μέσω της εφαρμογής της αρχής της διεθνούς δικαιοδοσίας και μέσω της έρευνας και της δίωξης υπηκόων της ΕΕ που ευθύνονται για τη διάπραξη στυγερών εγκλημάτων στη Συρία·

14. καλεί τα κράτη μέλη και τους συμμάχους τους, και ιδίως τις ΗΠΑ, να εξασφαλίσουν τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και την πλήρη συμμόρφωση με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και το δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όσον αφορά τόσο τη συμμετοχή τους σε προσπάθειες δημιουργίας διεθνών συνασπισμών όσο και την στρατιωτική συνεργασία τους με τα μέρη της σύγκρουσης·

15. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, στον Ειδικό Απεσταλμένο των Ηνωμένων Εθνών και του Αραβικού Συνδέσμου για τη Συρία, στα μέλη της Διεθνούς Ομάδας Στήριξης της Συρίας, και στα μέρη που εμπλέκονται στη σύγκρουση στη Συρία.